

Sjötrafik 2021

168 miljoner

168 miljoner ton gods hanterades över svenska kajer, oförändrat sedan 2020.

1,76 miljoner

1,76 miljoner passagerare reste till/från Gotland, en ökning med 44 procent sedan 2020.

15,5 miljoner

15,5 miljoner passagerare reste till/från svenska hamnar, en ökning med 21 procent från bottenåret 2020.

86 procent

86 procent av all godshantering i svenska hamnar rörde utrikes gods, oförändrat sedan 2020.

1,3 miljoner

1,3 miljoner containrar med last, översatt till 20-fotsenheter (TEU), hanterades i svenska hamnar, en ökning med 7 procent sedan 2020.

53 miljoner

53 miljoner ton råolja och petroleumprodukter hanterades i svenska hamnar, en minskning med 6 procent sedan 2020.

Statistikens omfattning

Den officiella statistiken Sjötrafik omfattar trafik och transporter till och från svenska hamnar. De fartyg som inkluderas är havsgående på minst 20 brutto. Statistiken är uppdelad på inrikes och utrikes trafik.

Detta är en sammanfattning av statistiken Sjötrafik 2021 – Statistik 2022:17

Publiceringsdatum: 2022-05-24

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och Trafikanalys är statistikansvarig myndighet inom området transporter och kommunikationer. Trafikanalys analyserar och utvärderar svensk transportpolitik och ansvarar för den officiella statistiken.

Begrepp

Bruttodräktighet, eller **brutto**, är ett storleksmått och anges utan enhet. Brutto är $K \times V$, där $K=0,2 + 0,02 \times \log_{10}V$ och V är volymen av fartygets inneslutna utrymmen i kubikmeter.

Godstransportarbete är ett mått på aktivitet i godstrafiken och anges som tonkilometer eller tonkm. Formeln är "godsvikt i ton x sträckan i km".

Persontransportarbete är ett mått på aktivitet i persontrafiken och anges som personkilometer eller personkm. Formeln är "antal passagerare x sträckan i km".

Fortsatt färre fartygsanlöp

Under 2021 gjordes 66 505 fartygsanlöp till de svenska hamnarna, exklusive fartyg som enbart går på inre vattenvägar. Det var något färre anlöp än 2020 och 18 procent färre fartyg jämfört med innan pandemin 2019.

Viss återhämtning i färjetrafiken

Passagerartrafik totalt

Antal passagerare i svenska hamnar steg under 2021 med 21 procent till 15,5 miljoner.

Om vi räknar totalt antal avresande och ankommande passagerare med passagerarfartyg och färjor (exklusive besökande kryssningspassagerare) steg antalet under 2021 med 21 procent till 17,0 miljoner. Det är fortfarande 44 procent under nivån 2019, då antal passagerare var 30,5 miljoner. Åtminstone sedan 2012 har antalet legat stabilt omkring 30 miljoner. Se figur 1.

Stockholms hamnar (Stockholm inklusive Kapellskär, Nynäshamn och Norvik) var Sveriges största passagerarhamn under både 2021 och 2020, mätt i totalt antal passagerare. Stockholms hamnar hade drygt 4,6 miljoner passagerare under 2021, en uppgång med 30 procent jämfört med 2020.

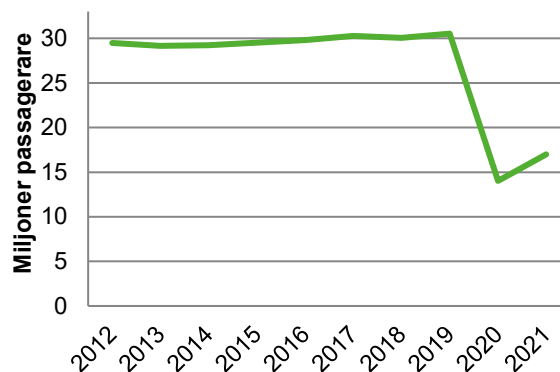
Stockholm är också den största hamnen i Sverige för kryssningsfartyg med nästan 60 procent av kryssningspassagerarna, där har vi också sett en stor återhämtning. Helsingborg har näst största hamnen med 4,0 miljoner passagerare 2021. Övriga stora hamnar är Ystad, Gotlands hamnar, Trelleborg och Göteborg. Se figur 2.

Inrikes passagerartrafik

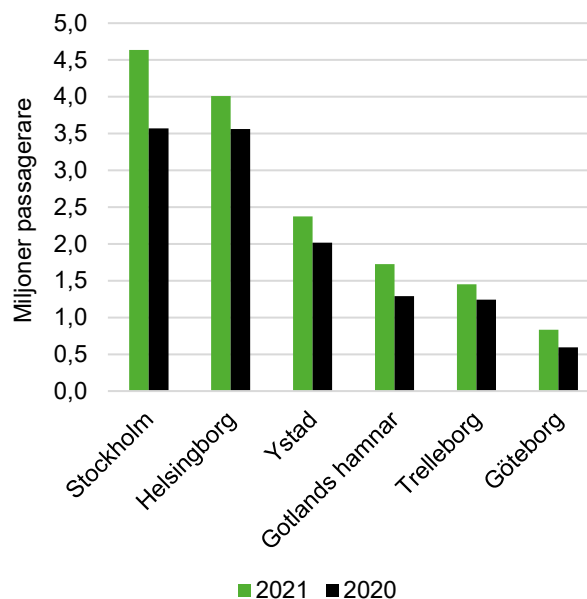
Inrikestrafiken till havs utgörs främst av trafik till och från Gotland. Under 2021 återupptogs trafiken på samtliga Gotlandslinjer. Under 2021 reste 1,76

miljoner passagerare till och från Gotland, vilket var en minskning med 44 procent.

Vid sidan om Gotlandstrafiken reste även 97 000 passagerare på andra inrikes resor, en ökning från 75 000 året före.

Figur 1. Antal passagerare i svenska hamnar 2012–2021. Besökande kryssningspassagerare ingår inte. Inrikes passagerare räknas två gånger, en gång vid avresa och en gång vid ankomst. Antal passagerare i miljoner.

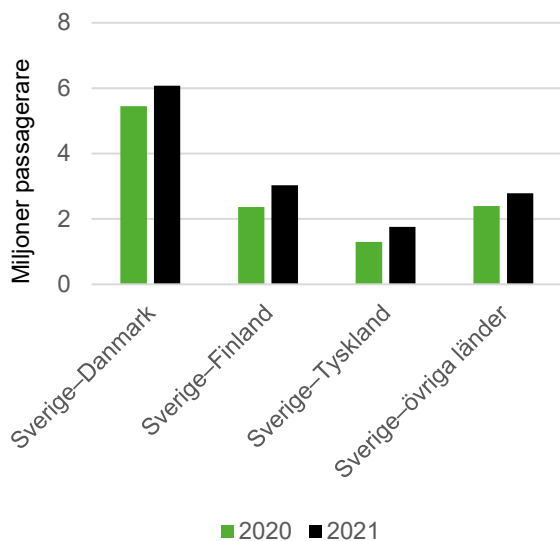
Figur 2. Stora svenska hamnar för persontrafik 2020–2021. Kryssningspassagerare ingår. Antal passagerare i miljoner.

Utrikes passagerartrafik

Utrikes passagerartrafik har återhämtat en del av resandebortfallet jämfört med när det som var som lägst under 2020. Antal passagerare i utrikes trafik är 19 procent fler 2021 jämfört med 2020 och uppgick till 13,7 miljoner.

Under pandemin föll resandet mest på linjerna till och från Finland. Resandet med fartyg till och från Finland ligger fortfarande 65 procent under nivåerna 2019. Danmark är fortsatt det största

landet för utrikes sjöresor följt av Finland och Tyskland. Se figur 3.

Figur 3. Antal passagerare i utrikes passagerar- och färjetrafik åren 2020–2021 i båda riktningarna. Kryssningspassagerare ingår. Miljoner passagerare.

Passagerare efter typ av fartyg

Från och med 2021 används fartygstyper baserade på internationella register. Ropax-fartygen, passagerarfartyg som även tar rullande gods, transporterade totalt 15,0 miljoner passagerare under 2021, vilket var 97 procent av samtliga passagerare. Trafik med kryssningsfartyg har återhämtat sig från att nästan helt stått still under pandemin.

Transportarbete

Persontransportarbetet, som mäts i personkilometer, var fortfarande lågt under 2021, men ändå högre än bottenåret 2020 till följd av en viss återhämtning av mängden passagerare i de svenska hamnarna. Resenäerna blir fler och reser allt längre igen och kryssningstrafiken ökar. I den utrikes passagerartrafiken ökade persontransportarbetet på svenska vatten från 450 till 600 miljoner personkilometer, +32 procent jämfört med 2021. Den delen som gick på kryssningsfartyg ökade från 1 miljon till 29 miljoner personkilometer.

Stabil godshantering

Godshantering totalt

Under 2021 hanterades 168 miljoner ton gods i de svenska hamnarna vid havsgående transporter, det är ungefär på samma nivå som föregående år.

Det är tydligt att godstransporterna har påverkats mindre än passagerartrafiken av coronapandemin. På total nivå har godshantering i hamnarna varit stabil, men det har funnits regionala variationer och skillnader mellan olika marknadssegment.

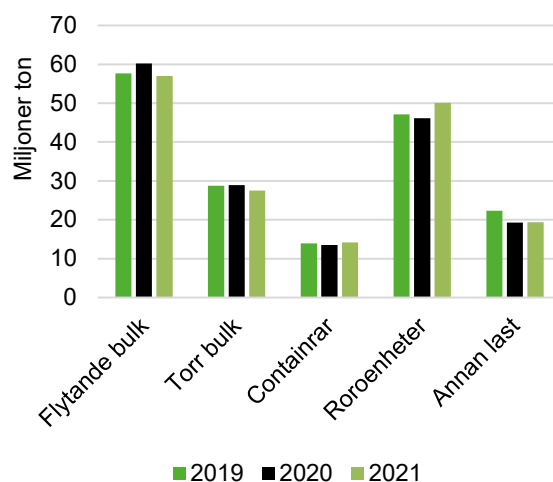
Bulkgodset minskade något under 2021, flytande bulk med 5 procent och torr bulk med 3 procent. 53

miljoner ton råolja och petroleumprodukter hanterades i svenska hamnar, vilket är en minskning med 6 procent sedan 2020.

Hantering av gods på rorenheter och i containrar ökade däremot med 9 respektive 5 procent. Se figur 4.

Rullande gods som transporteras på fartygen ökade mest. Gods på lastbilar, släp och påhängsvagnar har ökat mest i ton men gods på järnvägs-vagnar har ökat mest i procent, 2021 jämfört med 2020.

1,3 miljoner containrar med last, översatt till 20-fotsenheter (TEU), hanterades i svenska hamnar 2021, en ökning med 7 procent sedan 2020. Andelen tomma containrar var fortsatt 17 procent, oförändrat jämfört med föregående år.

Figur 4. Hanterad godsmängd totalt inrikes och utrikes, både lastat och lossat, efter typ av last, 2019–2021. Miljoner ton.

Inrikes godstrafik

Total godshantering i inrikes godstrafik i Sveriges hamnar var 22,8 miljoner ton, en minskning med 3 procent. Nedgången berodde främst på en minskad containerhantering. Största varugruppen inrikes, mätt i vikt, är raffinerade petroleumprodukter. 2021 stod den för 36 procent av all lossad inrikes godsvikt.

Utrikes godstrafik

Under 2021 rörde 86 procent av all godshantering i svenska hamnar utrikes sjötrafik, det är samma andel som året innan. Total godshantering vid utrikes sjötrafik var 145 miljoner ton, efter en ökning med 1 procent.

Det lossade godset via import har fortsatt att minska, 77,2 miljoner ton lossades, en minskning med 2 procent. Det lastade godset som går på export har ökat. Lastat gods i utrikestrafiken ökade med 5 procent till 68,2 miljoner ton.

Tabell 1. De största mottagarländerna för lastad godsmängd i svenska hamnar 2021. Miljoner ton samt procentuell förändring mot 2020.

Mottagarland	Miljoner ton	Förändring (%)
Tyskland	13,5	+8
Finland	8,0	+5
Danmark	6,9	+10
Storbritannien	6,1	+18
Belgien	5,8	+8
Polen	5,7	+12
Nederländerna	5,0	+6
Norge	3,2	+21
Övriga länder	14,0	
Totalt	68,2	+5

Utrikes lastad godsmängd var fortsatt störst till Tyskland, 13,5 miljoner ton. Det var 8 procent mer än 2020.

Tabell 2. De största avsändarländerna för lossad godsmängd i svenska hamnar 2021. Miljoner ton samt procentuell förändring mot 2020.

Avsändarland	Miljoner ton	Förändring (%)
Norge	12,9	-2
Tyskland	11,7	+14
Danmark	7,3	-5
Finland	5,2	-9
Polen	5,2	+6
Nederländerna	4,5	+0
Belgien	3,9	+5
Ryssland	3,7	-14
Storbritannien	3,2	-37
Lettland	3,1	-9
Övriga länder	16,5	
Totalt	77,2	-2

Norge var 2021 fortsatt största avsändarland av sjöfrakt till Sverige, trots en liten nedgång med 2 procent till 12,9 miljoner ton.

Värt att notera att både importen och exporten av sjögods till och från Ryssland har minskat under

2021. Lossat respektive lastat gods från och till ryska hamnar minskade med 14 procent respektive med 58 procent, till 3,7 miljoner respektive 0,1 miljoner ton. Det är framför allt råolja och petroleumprodukter som skeppas mellan ryska och svenska hamnar (1,6 miljoner, respektive 0,8 miljoner ton).

Stora lasttyper i utrikestrafiken

Mätt i vikt var *Gods på lastfordon* den enskilt största importerade typen last och stod för 24 procent av totala godsvikten, tätt följt av *Råolja* som stod för 23 procent all importerad godsvikt.

Vid export stod *Gods på lastfordon* för 26 procent av totala godsvikten, raffinerade petroleumprodukter stod för 24 procent av densamma.

Stora godshamnar

Sveriges största godshamn är Göteborg med över hälften av allt hanterat containergods i ton. Totalt hanterad godsmängd över kaj i Göteborgs hamnar uppgick till 36,8 miljoner ton 2021, vilket motsvarar 22 procent av den totala godsmängden i Sveriges hamnar. Av de 36,8 miljonerna hanterades 94 procent i utrikes trafik.

Stockholms hamnar hanterade 8,9 miljoner ton gods över kaj, en ökning från 8,3 miljoner 2020.

Helsingborgs godsvikt ökade med 6 procent till 8,2 miljoner ton och gick därmed om Luleå, som minskade med 11 procent.

Ser vi till vikten *enhetsgods* hanterades 12 procent i Helsingborg. Göteborg var ohotad etta med 26 procent.

Göteborg stod för 19 procent av all vikt för *icke enhetsgods*. Luleå minskade med 12 procent och hanterade 7 procent av allt *icke enhetsgods*.

Gods efter typ av fartyg

Bulkfartygen transporterade totalt 60,1 miljoner ton gods under 2021. Bulkfartygen svarade därmed för 38 procent av total transporterad godsmängd. Det är en minskning jämfört med 2020. Vi kan också se att hanteringen av bulkgoods i svenska hamnar har minskat under samma period.

Kraftig ökning av godstransporter på inre vattenvägar, men från låga nivåer

Utöver havsgående godstransporter tillkommer godstransporter som enbart går på Sveriges inre vattenvägar, dvs. Väneren, Göta älv, Mälaren, Södertälje kanal m.m.

Dessa transporter har ökat under 2021 från 0,9 miljoner ton till 2,0 miljoner ton. Antal ankommande fartyg ökade med 68 procent till 1 877.

Transporterna var korta, i genomsnitt var sträckan endast 69 kilometer. Absoluta merparten av lasten tillhörde varugruppen *Jord, sten, grus och sand*, 91 procent av godsvikten.

Transportarbete i Sverige

Godstransportarbetet, som mäts i tonkilometer, fortsatte att minska något på svenska vatten även under 2021. I utrikes trafik gick det ned från 20,6 miljarder tonkilometer till 20,0 miljarder, en nedgång på 3 procent.

Godstransportarbetet var ovanligt nog högre från Sverige till utlandet 2021 än vice versa som brukligt, om man ser till *hela sträckan*. Det förklaras

bland annat av tunga transporter från Göteborg till Kina och Singapore.

Godstransportarbetet på de inre vattenvägarna ökade från 79 miljoner 2020 till 149 miljoner tonkilometer 2021, en ökning med 79 procent.

Mer information

Du hittar tabellsamlingar med den officiella statistiken och tidigare års tabeller samt beskrivande rapporter här, www.trafa.se/sjofart/sjotrafik.

Det finns också möjlighet att göra egna urval ur statistiken om sjötrafik i vår statistikportal: www.trafa.se/sjofart/sjotrafik/?cw=1

Kontakt:

Henrik Petterson, Björn Tano

Telefon: 010-414 42 00

E-post: henrik.petterson@trafa.se, bjorn.tano@trafa.se